

EXERCICIS RECUPERACIÓ 3R VALENCIA

- 1) Qui és l'emissor i qui el receptor en el text a? Indica també on pots trobar aquest text i quin tipus de relació mantenen emissor i receptor.

Text a

Robert, quan acabes els deures, vés al videoclub a tornar la pel·lícula.

Pepa.

- 2) Escriu una oració amb cadascun dels usos dels signes de puntuació següents.

- Coma per a separar un comentari o aclariment.
- Dos punts per a introduir una citació textual.
- Punt i coma quan s'ha fet ús de la coma en una enumeració llarga.
- Punts suspensius.
- Coma per a indicar l'elisió del verb.

- 3) Digues de quina classe és cadascuna de les paraules d'aquesta oració.

- Ahir feren una pel·lícula de por horrible.

- 4) Llig el poema següent i digues quins són els personatges als quals una dona de l'època devia tindre més respecte.

Dona val tant com de fer mal s'estarà
I a consell de bon home vol atendre,
I es guarda d'açò que mal la pot prendre
I s'adone, si fa mal, que es sabrà;
I que es guarde de tota avinentesa
I d'àvol* gest i de mal parlament
I tema Déu i el marit igualment
I que en bondats pensa més que en bellesa.

Àvol: malvat, roïn.

Pere March

- 5) Un amic que viu en una altra localitat t'ha convidat a la festa del seu aniversari, però aquell dia tens un compromís i no hi podràs anar. Redacta la nota que li enviaries disculpant- te i felicitant- lo.

- 6) Indica el SN subjecte i el SV d'aquestes oracions i assenyala'n els nuclis.

- Aquesta setmana els pintors no han treballat.
- Les receptes dels medicaments ja han caducat.
- No sabeu el nom del protagonista ?
- Ha nevat moltíssim enguany.

- 7) Pep Sellés, el corredor de maratón de la teua localitat, era favorit per guanyar la Sant Silvestre d'enguany, però va caure en els últims 10 metres abans d'arribar a la meta. Redacta les preguntes que li faries en una entrevista per al diari local.

- 8) Escriu les paraules compostes que resulten de combinar els lexemes següents.

nord	parlat
para	rates
lleva	americana
mata	sol
ben	taps

9) Classifica les següents paraules segons que presenten diftong, hiat o dígraf.

gràcies	llaurar	teatre	poesia	síl·laba
injecció	teulada	endevinalla	xampany	quatre

10) Subratlla el SN subjecte d'aquestes oracions i analitza'n els constituents.

- Vindran aquest estiu les teues cosines de Mallorca?
- Dotze corredors de fons han superat la selecció.
- Aquest arròs integral és molt gustós.

11) Assenyala les expressions del text següent que indiquen temporalitat.

L'endemà vaig aplegar totes les provisions, i l'altre vam moure cap a Montcada i hi vam fer cap a hora de vespres. A la nit, abans que fossen les esteles en el cel, ja havia fet parar el fenèvol i, l'endemà a mitja tèrcia, va començar a tirar. Hi havia tan gran multitud de gent, de vaques i de l'altre bestiar dins el mur que circuïa la torre, que les pedres que tirava el fenèvol mataven molts animals, i era tan gran la pudor que els donava el bestiar mort que el cinqué dia es van haver de retre com a captius: n'eixiren mil cent quaranta-set, amb molt bona roba, perles, collars i braçalets d'or i argent, i seda i altres robes. Els meus cent captius me'ls van triar uns moros de València que jo tenia. Un d'ells s'estava prop meu i em deia els que havia d'agafar.

Jaume I. *Crònica o llibre dels fets*. Ed 62.

12) Llig el text i identifica els participants de la conversa i digues quina relació mantenen. Després continua la conversa.

- Hola carinyet, m'encantaria que m'acompanyares a la vesprada a comprar-me una falda.
- Aquesta vesprada? Impossible! Hi ha futbol a la tele i he quedat amb els amics. Ho sent molt però no podrà ser. I si ho deixem per demà?

13) Accentua, quan calga, aquestes paraules.

Calçeti, xassis, viuran, linia, paciència, insolit, ramaderia, rustic, permis, imaginaveu, facil, olimpiada, repos, hipnotic, dificil.

14) Explica com s'indiquen les intervencions de cada personatge en un text teatral. Posa'n exemples.

15) Llig el text següent i substituïx les expressions de llenguatge col·loquial que hi apareixen per una expressió sinònima que pertanya al llenguatge més formal o estàndard.

- Patri, t'has enterat que Cristian esta eixint amb Marta?
- Què dius. Jo flipe amb Cristian. La quantitat de *marrons* que s'ha menjat amb aquesta tia i ara... Al remat tothom tindrà el seu rotllo excepte jo.
- Bé Patri. Jo me les pire a vore *Al salir de clase* que està guai.

16) Assenyala els prefixos o sufixos de les paraules següents i explica'n el significat.

Cristaller, supermercat, inconscient, alacantina, coixejar.

17) Completa els buits amb la paraula que calga.

- (món / mon) ..... pare ha fet dues voltes al .....
- (és / es) Jaume ..... un xicot que sempre ..... troba cansat.
- (són / son) ..... unes persones que sempre tenen molta .....
- (més / mes) El ..... de febrer és el ..... curt de l'any.

18) Explica el significat dels versos següents d'Ausiàs March.

Plagués a Déu que mon pensar fos mort
e que passàs ma vida en dormant:
malament viu qui té lo pensament
per enemic, fent-li d'enuigs report.

19) Llig la notícia següent i respon a les qüestions qui, què, on, quan, i per què?
El 77% dels contractes a temps parcial a la Comunitat són de dones
La xifra d'atur és més del doble que la dels homes

La secretària executiva d'Acció Social d'UGT-PV, Elvira Ródenas, i la responsable de la Secretària de la Dona de CCOO, Ofelia Vila, van denunciar ahir, davant la celebració hui del Dia Internacional de la Dona, que a la Comunitat Valenciana prop del 77 per cent del treball a temps parcial l'ocupen les dones, la qual cosa, segons van dir, "contribueix a institucionalitzar la doble jornada laboral".

Així mateix, indicaren que els contractes temporals a temps parcial realitzats a la Comunitat, un 61,3 per cent estan fets a dones, i, en el cas de València assenyalaren que dels contractes indefinits realitzats, un 77,5 per cent estan dirigits al col·lectiu femení, remarcaren.

A més, en referència a les dades de la desocupació del mes de febrer a la Comunitat Valenciana fetes públiques ahir, deixaren clar que la desocupació afecta més del doble de dones, amb una taxa de desocupació del 15,5 per cent davant a un 6,9 per cent d'homes sense faena, fet que, segons CCOO i UGT, "es tradueix en termes d'inferioritat per a les dones, tant en l'accés a l'ocupació com en el transcurs de la relació laboral".

www.araomai.com Març de 2002

20) Completa aquestes oracions amb la paraula que falta i que deriva de la que hi ha subratllada.

- Tinc mal sabor de boca, i per això no puc _____ el menjar.
- Un _____ ha de conèixer les normes bàsiques del comerç.
- Les plantes no van _____ perquè tenien les arrels podrides.
- M'agrada el café del Brasil, és a dir, el café _____.
- Ningú no pot suportar Àngel perquè és una persona _____.

21) Escriu de manera correcta aquestes expressions.

- a el iaio   per els hereus   a ca els amics   a els parents
- per els instituts   per el obstacle   a el home   de el infermer

22) Completa amb la forma adequada de les paraules subratllades.

- a) Un gos gris i menut.   Una _____ i _____.
- b) Un text llarg i difícil.   Uns _____ i _____.
- c) Un gendre feliç i amable.   Una _____ i _____.
- d) Un llapis roig i curt.   Uns _____ i _____.

23) Posa dièresi o accent a aquestes paraules.

Aigues, reull, conduien, deien, pais, europeista, reduir, codeina, frequent, creilla.

24) Subratlla el predicat d'aquestes oracions i analitza'n el nucli i els complements.

- La professora de Socials ha portat a classe uns mapes enormes.
- Xavi comprarà caramels per a tots.
- La setmana passada vam guanyar el partit sense dificultats.

25) Llig el text següent i explica en quina situació es troba l'exèrcit de Tirant.

CAPÍTOL 169

Com l'emperador envia a Tirant mitjançant la seua filla la carta que li havien tramés els del camp.

Quan l'emperador va haver llegit les cartes i va saber en quina situació estava tota la seua gent, que estava famolenta i temerosa, dubtà entre donar la carta a Tirant o esperar que estiguera del tot recuperat. I en aquestes tribulacions passà tres dies sense dir res a ningú. Després va donar la carta a la seua filla Carmesina, perquè la donara a Tirant, preguntant-li que tan prompte com poguera cavalcar que anara al camp.

Quan la princesa va entrar a l'habitació i va veure Tirant, va anar cap a ell somnrient i li va dir:

- Flor dels millors, heus ací com tots els de la vostra companyia criden: "Fam, fam! i "On és aquell virtuós cavaller que ens solia donar honorosa vida, on és aquell vencedor de batalles? La nostra esperança és tota perduda si aquell invencible cavaller no ve".

Us envien aquesta carta, que al davant duu escrit: "Siga donada al millor de tots els cavallers", que a tu, i no a cap altre, es referix.

Tirant agafà la carta i la llegí, després la mostrà a l'emperadriu i tots la vegeren. La princesa començà a parlar.

"Si us vinguera de gust, noble Capità, anar allà on es fan les forts i cruels batalles, podríeu aconseguir memòria gloriosa, ja que si aneu tots els turcs serien vençuts, perquè tan sols veient-vos tindran temor i no podran alçar les mans contra les vostres forces. I serà donar compliment al virtuós desig, cosa que heu començat. I d'això fareu un gran servei a la majestat del senyor emperador, a la senyora emperadriu i a mi gran plaer. I si pel nostre amor no ho voleu fer, feu-ho per la vostra gran virtut i bondat".

Joanot Martorell i Martí Joan de Galba. *Tirant lo Blanc*.

26) Per quina paraula convé substituir cadascuna d'aquestes expressions? Fes-hi una oració.

- posar de manifest:
- preveure amb antelació:
- a falta de:
- comptabilitzar:
- fals pretext:

27) Escribeu dos exemples en què les parelles de grafies o dígrafs següents representen el mateix so.

c / qu   ç / c   j / g   t j / tg   g / gu

28) Conjuga el present d'indicatiu dels verbs següents.

conduir   anar   paréixer   vestir   estar

29) Escribeu un resum breu i una possible continuació del text següent.

- Teniu una copa graduada?

Vaig alçar-me amb un gran esforç per donar-li el que em demanava i ell em va agrair amb un somrís.

Mesurà uns escassos grans de tintura roja i hi afegí un paper de pólvores. La barreja, rogenca al començament, prengué un color brillant i va bullir sorollosament a mesura que els cristalls es dissolien, exhalant núvols de vapor. De sobte la bullida cessà i la mixtura prengué un to obscur, de porpra, que també es va anar esvaint, més lentament, però fins a convertir-se en un verd aigualit. El meu visitant -que havia

observat, sense apartar-ne la mirada, aquelles metamorfosis- va somriure, deixà la copa damunt la taula i, girant-se, va mirar-me amb un aire escrutador.

- Ara -digué-, per liquidar l'assumpte, voleu ser prudent? Voleu deixar-vos aconsellar? Voleu permetre'm que prenga aquesta copa i que isca de casa vostra sense donar-vos cap més explicació? Penseu abans de respondre, perquè es farà el que vós direu. Segons el que decidiu quedareu com abans estàveu, ni més ric ni més divertit, si és que el servei prestat a un home en angoixa mortal no es considera un bé de l'ànima; o bé si ho preferiu, nous horitzons de la ciència i nous camins cap al poder i cap a la glòria seran oberts a la vostra mirada i els vostres ulls quedaran enlluernats per un prodigi que faria trontollar la mateixa incredulitat del diable.

- Parleu a través d'enigmes -li vaig dir- però he anat massa endavant perquè ara em puga aturar sense haver-ne vist el final.

- Està bé. Lanyon, el que veuràs ara entra de dret dins del nostre secret professional. I ara, tu que tant has negat de les virtuts de la medicina; tu que tant has rigut dels que eren superiors teus... mira!

Va portar-se la copa als llavis i va beure'n el contingut d'un sol glop. Després seguí un crit, trontollà, vacil·là, s'arrapà a la taula i va quedar-s'hi agafat, amb els ulls injectats, esbufegant, amb la boca oberta. I mentre el mirava em va semblar que es produïa un canvi, com si s'inflara... la cara va ennegrir-se; hauríeu dit que les faccions es dissolien, que s'alteraven... Vaig aixecar-me i, d'un salt, vaig retrocedir fins a la paret per a defensar-me amb el braç alçat amb la ment submergida en el terror.

- Déu meu! Déu meu! -vaig cridar. Perquè allà al meu davant pal·lid, tremolós, com un home que tornés de la mort hi havia ... Henry Jenkill!, l'home que era peseguit per tots el racons de la terra com autor de l'assassinat de Carew.

Adaptat de *El cas misteriós del Dr. Jekyll i Mr. Hyde*. R.L. Stevenson.

30) Escriu la paraula de la qual deriva cadascuna d'aquestes.

amigable:	màgic:	esparreguera:	sortejar:
emparedat:	fluïdesa:	castigar:	tardar:

31) Conjuga els verbs següents.

- Pretèrit perfet simple de *tornar*.
- Pretèrit imperfet d'indicatiu d'*ajudar*.
- Pretèrit imperfet de subjuntiu de *córrer*.
- Pretèrit imperfet d'indicatiu de *caure*.
- Pretèrit perfet simple de *beure*.

32) Quin és el tema del següent fragment de *l'Espill*?

Molt haguí grat
d'aquell país,
mai viu divís,
bandolejar
ni breguejar;
hòmens prou rics
e pacífics,
suaus, benignes;
dones malignes
moltes vegades
viu condemnades;
mil bandejaven,
més ne penjaven
que de raïms
per varis crims.
Una en penjaren,
viva escorxaren,

gran fitllera
e metzinera.
De nit venia
sens companyia;
sola pujava
e arrancava
dents e queixals
dels qui en pals
ben alt muntats
eren penjats.

33) Descriu físicament una d'aquestes persones.

- a) El president de la Generalitat Valenciana.
- b) La reina Sofia.

34) Completa aquestes oracions amb un d'aquests temps verbals: pretèrit indefinit, plusquamperfet d'indicatiu, plusquamperfet de subjuntiu o perfet de subjuntiu.

- Quan ens tocà el torn, ja _____ (*vendre*) totes les entrades.
- No _____ (*traure*) diners del banc perquè no porte la targeta.
- Espere que _____ (*reconéixer*) el teu error.
- Si _____ (*nàixer*) un any després, tindria la teua edat.

35) Llig el fragment següent de l'obra de Herman Melville *Moby Dick* i digues en quina persona està narrat el text i si aquest participa o no dels fets narrats.

La tripulació del Pequod, com embruixada, romania en el silenci més profund mentre que les ones xocaven fatalment contra la proa.

De sobte, les aigües que voltaven els bots es van inflar lentament en amples cercles. Després es van elevar ràpidament i es va sentir un so profund, subterrani, i tots van contenir la respiració en veure com, plena de cordes, arpons i llances, va aparéixer una forma enorme a la superfície del mar.

-Endavant! -va cridar Ahab als remers, i els bots van començar l'atac.

Moby Dick estava enfollida pels ferros del dia anterior que la burxaven, i va atacar de front, i una vegada més els va separar els bots a empentes i va fer caure els arpons i les llances dels bots dels dos oficials. Però gairebé no va tocar el bot d'Ahab.

Però quan Moby Dick es va girar i va mostrar tot el seu costat, es va sentir un crit esgarrifós. Lligat al llom del peix amb diverses cordes i entortolligat en les voltes i més voltes que durant la nit passada s'havia fet la balena a l'entorn, es va veure el cos mig destrossat de Fedallah amb la roba fosca espellifada i amb els ulls que miraven fixament el vell Ahab.

L'arpó li va caure de la mà.

Potser Moby Dick estava cansada pels tres dies de persecució o per la resistència que oferia al seu avanç la càrrega que portava, o potser per alguna oculta malícia, el cert és que la balena blanca va començar a disminuir la velocitat. Ahab lliscava sobre les ones acompanyat de la processó de taurons que s'enganxaven al bot i mossegaven els remes, de manera que les pales eren trinxades i deixaven xicotetes estelles dins del mar cada vegada que s'enfonsaven.

36) Escriu els antònims d'aquestes paraules.

- secret:
- horrible:
- profund:
- autèntic:
- confortable:

37) Completa aquestes oracions amb tres accions usant el futur o el condicional, segons calga.

- Quan acabe d'estudiar...
- Si m'agradaren els viatges d'aventura...

38) Llig el text següent de Roís de Corella i explica el significat dels versos 4, 5 i 10.

En lletres d'or tendreu en lo sepulcre
la mia mort per excel·lent triümfó,
on clar veuran m'haveu llançat del segle
ab honestat matant ma vida morta.
E jo, esculpit als vostres peus en marbre,
agenollat, mostraré gest tan simple
que tots diran, ab los ulls corrents aigua:
«Cruel virtut, que no la pogué vençre
gest tan humil d'aquest, qui fon un fènix
en vera amor, més amant que tot altre!»

39) Substituïx els barbarismes de les oracions següents per la paraula adequada.

- Sempre que li preguntes algo et contesta mal.
- Tindrem que demanar un anticipo de la nòmina al jefe.
- Si aneu a la playa, agafeu la sombrilla .

40) Completa les paraules següents amb *x*, *tx*, o *ix*.

capri...ós, ...àtiva, co...ejar, ...op, ta...a, rodan...a, ei...ut, plan...ar, esqu....

41) Transforma les ordres següents en prohibicions i les prohibicions en ordres.

- No faces cas del que et diuen!
- Corre, que fas tard!
- No vingues tard a casa!
- Vés al menjador a dinar!
- No isques al carrer!

42) Per quina paraula s'ha de substituir cadascun dels barbarismes següents? Fes-hi una oració.

rejilla   gemelos   rapidez   donar-se compte   estar al tanto

43) Creus que el valencià és una llengua minoritzada? Raona la resposta.

44) Completa la graella amb les formes verbals que falten.

Infinitiu	Gerundi	Participi
veure		
	encenent	
		resolt..

45) Llig el poema següent de Joan Timoneda i digues en quin sentit l'amor l'ha transformat.

Só qui só, que no só io,
puix d'amor mudat me só.

lo crec cert que res no sia,
e, si só, só fantasia,
o algun home que somia
que ve alcançar algun do,
puix d'amor mudat me só.

Só del tot transfigurat;
só aquell que era llibertat,
i ara d'amors cativat
me veig molt fora raó,
puix d'amor mudat me só.

Si só, puix que en lo món vixc
i a mi mateix avorrixc,
i segons que discernixc
veig la qui em dóna passió
puix d'amor mudat me só.

46) En la revista del centre has d'explicar la recepta del teu plat preferit. Redacta-la.

47) Completa aquestes paraules amb *l, l·l, tl, tll, ll, r o rr*.

a__abar, i__egítim, ame__er, i__esoluble, contra__evolucionari, nove__ista,
co__aborar, si__àbic, __ineal, __avi.

48) Completa aquestes oracions amb la forma verbal i el pronom feble corresponents.

- Tinc molts deures per demà i encara no _____ (*fer*).
- El rellotge que buscava encara no _____ (*trobar*).
- Estic tot el matí esperant i encara no _____ (*telefonar*).
- Escribe tu mateix les postals i _____ (*enviar*) per correu immediatament.
- Raül encara està dormint i no _____ (*alçar-se*) fins al migdia.

49) Substitueix els complements subratllats pels pronoms febles adequats.

- Portaré les flors a la mare.
- Compra els cromos a Ernest!
- Pregunta l'hora a aquella dona!
- No he dormit mai en una tenda de campanya.
- Demà diran a nosaltres les notes.
- Jo he fet el sopar per a tu.
- Estem farts de tant treballar.

50) Llig el text següent i explica quina llengua utilitzen les senyores entre elles i quina llengua utilitzen sempre els cavallers? Per què creus que és així?

ANNA:
No faré, així m'ajut Déu.
Jo no vinc a destorbar.
Sus, tornen en lo que estaven;
Diguem-me a quin joc jugaven.

SENYORA:
Molt gentil, si el vol jugar:
Al joc de les meravelles.

ANNA:

No el sé

SENYORA:
No hi ha res que fer

ANNA:
Juguem que no ho vull saber
Faré lo que faran elles.

SENYORA:
Els tenen que començar.

FERNANDEZ:
En ser juego de placer
No lo habemos de saber
En nuestra vida jugar.
Mas, por no ser malcriado,
Con quien tengo de servir?
Comenzaré a decir
De què estoy maravillado.
No estaréis maravillados
que yo lo esté de dos cosas:
De ver damas tan hermosas
Y galanes tan penados?

SENYORA:
Maravíllome veamos,
Pues de eso os maravilláis,
De vosotros, que creàis
Que nosotras os creamos.
Rodrigo
De maravillado, loco
Estoy, que es cosa de
espanto,
Que quieran los hombres
tanto
i las mujeres tan poco.

ANNA:
Con mucha mayor razón
estoy yo maravillada
que quieran poco ni nada
a los hombres, siendo quien
son.

MIGUEL:
Maravíllome que es tal
Vuestra condición, con quien
Muere por quereros bien
Y vos por quererle mal.

...
ANNA:
Una maravilla, cierto
Tengo por de las mayores,
De tantos muertos de amores
Nunca ver ninguno muerto.
...
(la senyora es cansa del joc)

SENYORA:
baste ya no se hable mas
en esta burla de amores.

RODRIGO:
Quieren, pues hay tañedores
Que andemos un contrapàs?

SENYORA:
Contrapàs? No, per la fe,

Que en ell no em sé dar
manya.

RODRIGO:
Y en la dança de Alemaña?

SENYORA:
Eixa sí.

RODRIGO:
Pues Joan, tañé

ANNA:
Bien tañen en gran manera.

LUCRECIA:
Llevem-nos, anem, senyora
Ella que és gran dansadora,
Que guie i vaja primera.

RODRIGO:
Anem que per mi diran
Que, cuando los ciegos guían
Más ciegos sé que serían
Los que en ver no cegarán.

ANNA:
Totstemps estau burlador.

RODRIGO:
No estoy sinó muy burlado
Y ciego de enamorado
De quien no me tiene amor.

Joan F. d'Herèdia. *La vesita*.